

POSTANOWIENIE

29 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 29 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C.B.
przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu w Słupsku
i Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy
o zapłatę,
na skutek wystąpienia przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku
zarządzeniem z 8 października 2024 r.,
o rozpoznanie żądań wyłączenia sędziów w sprawie I ACo 10/23,

**stwierdza swą niewłaściwość i przekazuje żądania wyłączenia
sędziów do rozpoznania sprawy Sądowi Apelacyjnemu
w Gdańsku jako właściwemu.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, zgodnie z zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego Sądu z 8 października 2024 r., przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy o zapłatę z powództwa C.B. przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Słupsku i Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy wskazując, że aktualnie nie ma możliwości wylosowania składu orzekającego do rozpoznania żądań wyłączenia sędziów spośród sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Wcześniej, akta sprawy postanowieniem Sądu Okręgowego w Słupsku z 6 grudnia 2022 r. zostały, na

podstawie art. 44² pkt 1 k.p.c., przedstawione Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku celem przekazania sprawy innemu sądowi. Wniosek ten został zarejestrowany w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku pod sygn. akt I ACo 10/23. Do rozpoznania tej sprawy został wylosowany przez System Losowego Przydziału Spraw sędzia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku M. Z. (k. 26), któremu przedstawiono sprawę do dalszych czynności (zarządzenie bez daty Zastępcy Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego – k. 27). Sędzia SA M. Z. złożyła żądanie wyłączenia od rozpoznania sprawy, powołując okoliczności uzasadniające – jej zdaniem – to żądanie (k. zawiadomienie z 9 stycznia 2023 r. – k. 28). Następnie zarządzeniem z 18 stycznia 2023 r. Zastępcy Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku zarządzono wylosowanie sędziów referentów spośród sędziów I Wydziału do rozpoznania sprawy i żądań sędziów ich wyłączenia. Wskazani w tym zarządzeniu sędziowie orzekający w I Wydziale Cywilnym Sądu Apelacyjnego w Gdańsku byli następnie sukcesywnie wylosowani przez System Losowego Przydziału Spraw. Po tej czynności każdy z wylosowanych sędziów złożył żądanie wyłączenia go od rozpoznania sprawy I ACO 10/23. W ten sposób doszło do złożenia żądań przez sędziów wylosowanych do rozpoznania sprawy orzekających w innych wydziałach Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. W efekcie doszło do sytuacji, w której żądania wyłączenia od rozpoznania sprawy złożyła przeważająca większość sędziów orzekających w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku, gdyż – jak wynika z pisma z 8 października 2024 r. skierowanego przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku do Sądu Najwyższego nie złożył jeden z sędziów – M. O., przebywający na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Nie ma więc obecnie możliwości wylosowania składu orzekającego do rozpoznania żądań wyłączenia sędziów spośród sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 52 § 1 k.p.c. o wyłączeniu sędziego powinien rozstrzygać sąd, w którym sprawa się toczy, a w razie niemożności wydania przez ten sąd postanowienia z powodu braku dostatecznej liczby sędziów – sąd nad nim przełożony. Przyjmuje się, że sądem przełożonym nad sądami apelacyjnymi jest Sąd Najwyższy. Oznacza to, że kompetencja Sądu Najwyższego do rozpoznania żądań, o których mowa w art. 49 § 1 k.p.c., zaktualizowałaby się w niniejszej

sprawie, gdyby Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie mógł wydać stosownego postanowienia z powodu braku wystarczającej liczby sędziów mogących orzekać w przedmiocie złożonych w sprawie żądań wyłączenia. Należy, w efekcie, przyjąć, że u podstaw wystąpienia przez Sąd Apelacyjny legło przekonanie, iż określona powyżej sytuacja zaistniała w realiach przedmiotowej sprawy. Jak wynika z akt sprawy (sygn. I ACo 10/23) dotychczasowe czynności w niej podjęte wskazują, iż zgodnie z art. 52 § 1 k.p.c. przedstawiono do rozpoznania Sądowi Najwyższemu wyłącznie jedno, ostatnie ze składanych kolejno (niejako „kaskadowo”) przez sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku żądań wyłączenia, czyli żądanie wyłączenia, delegowanego do tego Sądu, sędziego K. S., od rozpoznania poprzedzającego je stosownego żądania (k. 205). Artykuł 52 § 1 *in fine* k.p.c. nie pozwala na orzekanie przez sąd przełożony w zakresie szerszym niż wynika to z zakresu przedstawienia. Tego rodzaju żądanie sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego (art. 47 § 3 i art. 148 § 3 k.p.c.). Na dzień wydania postanowienia przez Sąd Najwyższy, to jest 29 listopada 2024 r., z listy sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, dostępnej, w tej dacie, w Biuletynie Informacji Publicznej, wynikało, że od dnia 1 października 2024 r. do dnia 31 marca 2025 r., orzeka w nim dwóch delegowanych sędziów, to jest: sędzia A. K. oraz sędzia J. M., których żądań od wyłączenia od orzekania nie zawierają nadesłane przez Sąd Apelacyjny akta sprawy I ACo 10/23. Nie spełniły się więc przesłanki do zastosowania art. 52 § 1 *in fine* k.p.c., skoro nadal są w Sądzie Apelacyjnym sędziowie, którzy mogą rozpatrzyć złożone żądania sędziów tego Sądu od rozpoznania sprawy, w tym żądanie ostatnio złożone. Uzasadniało to przekazanie tych żądań do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, jako właściwemu na podstawie art. 200 § 1¹ i § 1⁴ w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 52 § 1 k.p.c.

(A.G.)

r.g.

